

Den væmmelige antisemitisme

Af Kai Kjær-Hansen

Stort set alle europæiske
Slande har oplevet en stigning i antisemitiske fænomener de seneste år.

Alene i perioden marts - april 2002 registreredes næsten 400 episoder for Frankrigs vedkommende. I Tyskland er der sket en tredobling i antallet af antisemi-

tiske episoder siden 2000. I Italien er sådanne episoder steget med 100 procent siden 2000. Hele 82 antijødiske websider drives fra Belgien. Og sådan kunne man blive ved.

Disse oplysninger er hentet fra en rapport, lavet af to tyskere på bestilling af EU's "Europæiske Overvågningscenter for Racisme og Fremmedhad". Dette råd valgte at tilbageholde rapporten. Samtidig arbejdede man videre med sagen, idet man ønskede et videre perspektiv. Men Franske Jøders Råd fik fat i rapporten og lagde den ud på internettet.

Den store medieomtale, som herefter fulgte - også i Danmark - skal ikke beklages. Tværtimod. Den er med til at skærpe opmærksomheden omkring dette store problem. Den kalder til den nødvendige kamp mod antisemitisme under enhver form. Også i vort eget land.

Danske jøder kan berette om fysiske overfald og om, hvordan de er blevet spyttet på eller på anden måde chikaneret på

gaden eller forulempet i det offentlige rum. Ukvemsord som "jøde-svin" og "jødeluder" hører ikke kun fortiden til. Politiet har frarådet jøder at færdes på Nørrebro. Turister på besøg i København iført kalot er blevet truet. Løbesedler har set dagens lys med opfordring til at dræbe jøder. Det jødiske troessamfund råder danske jøder til ikke at skilte med, at de er jøder, og til ikke at bære kalot eller davidsstjerne. Også i Danmark er der internetsider, hvor man argumenter for, at Holocaust ikke har fundet sted - og i hvert fald ikke med seks millioner myrdede jøder.

Gamle beskyldninger

På europæisk plan ser det ud til, at hele arsenalet af gamle beskyldninger mod jøderne bliver brugt. De står for en verdensomspændende sammensværgelse. De tænker bare på sig selv, ikke på det "værtsland", de bor i. Hertil kommer så nye argumenter, som baserer sig på den ulykkelige konflikt i Mellemøsten.

At jøder forfølges, chikaneres, overfaldes og på anden måde forulempes også i Danmark, kalder os til kamp mod antisemitismen.

Ofte er en kritik af staten Israel med dens håndtering af konflikten i Mellemøsten ladet med jødehad. En kritik af ministerpræsident Sharon, hvor han gøres til en Hitler eller en satan, overføres til hele det jødiske folk. Den danske jøde Jacques Blum siger det meget præcist i Jyllands-Posten (23. nov. 2003): "Man må skelne mellem kritik af staten Israel, antizionisme og antisemitisme. At kritisere staten Israel er efter min mening fuldstændig lige så legitimt som at kritisere f. eks. USA. Men i Mellemøst-konflikten bliver der ikke skelnet. Hadet gælder

ikke israelere, det gælder jøder som sådan. Som det lød på Hitzb-ut-Tahrirs løbeseddel: 'Dræb dem, hvor end I finder dem'."

At jøder i dag gøres til syndebugge for ufreden i verden eller for indvandreres frustrationer i de forskellige europæiske lande, må der kraftigt tages afstand for. Ligeledes bør man være meget opmærksom på ikke ensidigt at pålægge

staten Israel al skyld i den mellemøstlige konflikt.

Kirken og antisemitisme

Som kristne, der er involveret i Israelsmission, bør vi også være meget agtpågivende, således at vi ikke er med til at fremme antijødiske følelser. Som kristne tager vi også afstand fra holdninger og handlinger i kirkens historie, som har været antisemitiske. Og dem har der været mange af. I kirken har vi et ord, som klart beskriver hvad antisemitisme er: Det er synd mod Gud.

Som sådan vil vi i Den Danske Israelsmission også være med i kampen mod antisemitisme og jødehad. Og så må vi leve med, at nogle kalder os antisemitter, når vi vil række evangeliet om jøden Jesus tilbage til det jødiske folk.

Men at mene, at jøder har brug for Jesus lige så meget som alle andre mennesker, gør ikke en til jødehader. Jesus var jøde og forkyndte evangeliet for jøder - det evangelium, som var fra Israels Gud til Israels folk.

IMMANUEL KIRKEN I
JAFFO 1904-2004

I FORÅRET 2004 INDSÆTTES JAN MORTENSEN SOM PRÆST I IMMANUEL KIRKEN I JAFFO. DET SKER I 100-ÅRET FOR KIRKENS INDVIELSE. I EN RÆKKE ARTIKLER HER I AVISEN GIVES GLIMT AF KIRKENS OG MENIGHEDENS HISTORIE.

Kristne kolonister i Jaffo forud for Immanuel Kirkens indvielse

Af Kai Kjær-Hansen
og Bodil F. Skjøtt

Immanuel Kirken i Jaffo blev indviet i juni 1904. Bygget som kirke for tyske lutheranere. Inden da havde to forskellige grupper af kristne kolonister sat deres præg på det daværende Jaffo - og ikke mindst området uden for bymuren, netop dér hvor Immanuel Kirken nu ligger.

"Messias-kirken" og dens kolonister i Jaffo

Den 22. september 1866 anløb et amerikansk skib Jaffo med 157 kristne kolonister om bord i aldersgruppen fra 1 til 66 år. Lederen for gruppen var George Jones Adams, en mormon, der var raget uklar med sin kirke og havde dannet sin egen "Church of the Messiah". Overbevist om jødernes umiddelbare tilbagevenden til deres fædres land, Zions genoprettelse og Messias' genkomst havde han fået sine tilhængere til at sælge alt. De mente, at jøderne skulle komme til Palæstina som jøder, ikke som Jesus-troende, og afviste mission til jøder. Med 22 præfabrikerede huse i lasten begyndte de at bygge den amerikanske koloni i Jaffo.

Hurtigt viste det sig imidlertid, at Adams havde mange lig i lasten. Han havde nemlig "glemt" at fortælle sine tilhængere om sin mormonske baggrund. Han havde også "glemt" at få aftaler på plads med de tyrkiske myndigheder. Endnu alvorligere var hans autoritære ledelsesstil og hans hang til alkohol. Når problemerne hobede sig op for ham, kunne de andre kolonister se ham dingle i gaderne. Kolonien fik da også kun en kort levetid. Dysen-

teri og tyfus gjorde det af med nogle. Andre valgte at vende tilbage til USA - desillusionerede. 1. oktober 1867 er der kun 29 kolonister tilbage i Jaffo. I juni 1868 forlader familien Adams kolonien og rejser til USA. De resterende omkring 20 bliver og får senere en historie i Jerusalem sammen med nyankomne kolonister.

Inden G.J. Adams forlod Jaffo, havde han haft forbindelse med andre kolonister fra Tyskland.

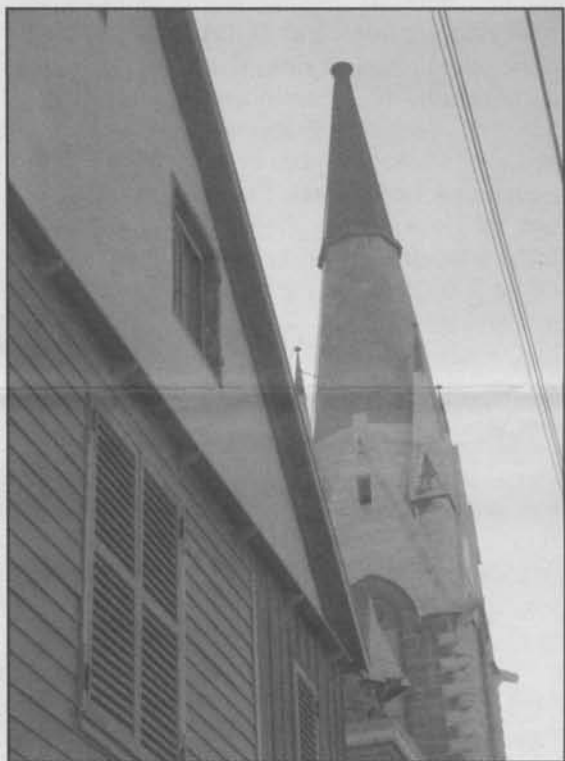
De tyske Templere

I spidsen for de tyske templere stod Christoph Hoffmann. De havde en stor forventning om Kristi snarlige genkomst. Deres baggrund var en radikal pietisme, og de var drevet af et ønske om at oprette et teokrati med et gudsrige her på jorden. Med baggrund i Ef 2,18-19 og 1 Kor 3,16-17 kaldte de sig selv templerne og ønskede at leve som et helligt tempel i det hellige land.

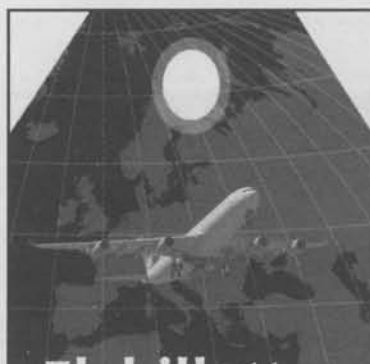
Templer-selskabet blev officielt grundlagt i 1861 med Hoffmann som leder. I 1858 havde han sammen med åndsfællen Georg David Hardegg været på besøg i Palæstina. Kort tid herefter blev fire templere sendt til landet. Men først i 1868 - samme år Adams havde forladt Jaffo - kom Hoffmann og Hardegg med familier og en gruppe tyske templere til

Palæstina. De oprettede en række kolonier. Haifa-kolonien havde Hardegg som leder, mens Hoffmann det første år boede i Jaffo. Her opkøbte man nogle af de huse, som den smuldrende amerikanske koloni havde bygget.

Hoffmann døde i 1885 og blev gravlagt i Jerusalem, hvor han da boede. Men inden da havde han mistet flere af sine tilhængere på grund af den teologi, han udviklede, hvor han afskaffede

Immanuel Kirken fra 1904 ligger tæt op ad et af de amerikanske huse fra 1866 - nu nyrestaureret.

Elybilletter

både dåb og nadver og også benægtede Jesu guddommelighed. Flere af dem, som brød med templerne, sluttede sig til en ny gruppe af tyske lutheranere, som var kommet i årene derefter.

Det var denne gruppe - ikke templerne - som byggede Immanuel Kirken i Jaffa. Mere herom i næste artikel.

Hverken tilhængere af Adams' "Church of Messiah" eller Hoffmanns templerne havde syn for mission over for jøder. Hvor meget godt man end måtte mene de gjorde for den jødiske kolonisation af Palæstina, blev kolonisation vigtigere end mission. Nærforventninger om Kristi genkomst indebar for dem ikke et syn for, at jøder havde brug for evangeliet til frelse.